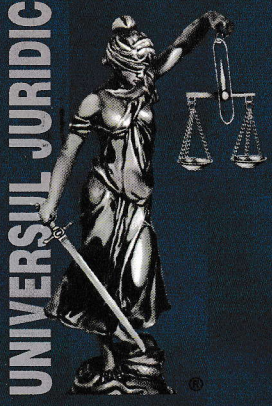
UNIVERSUL JURIDIC

Verginia VEDINAŞ

Tratat teoretic şi practic de drept administrativ

Volumul II

2018
TRATATE

UJ

III 24646(2) d2

PROF. UNIV. DR. VERGINIA VEDINAŞ

Membru asociat al Academiei Oamenilor de Ştiinţă din România

TRATAT TEORETIC ŞI PRACTIC DE DREPT ADMINISTRATIV

VOLUMUL II

C - 2 8 1 9 6 1

281961
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAŢI
BIBLIOTECA 2

Universul Juridic
Bucureşti
-2018-

Cuprins

Abrevieri 5
O speranță devenită realitate – codul administrativ un altfel de „cuvânt-înainte" 9

CAPITOLUL I
ACTIVITATEA AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE 14
Secțiunea I. Noțiuni generale 14
§1. Introducere 14
§2. Concepte 15
§3. Forme de activitate 17
§4. Actele juridice ale administrației 17
§5. Faptele şi operațiunile administrației 19
§6. Trăsăturile faptelor materiale şi ale operațiunilor administrative 21
Secțiunea a II-a. Actul administrativ. Definiție, trăsături 23
§7. Acte administrative de autoritate şi acte administrative de gestiune 23
§8. Constituționalitatea noțiunii de act administrativ 24
§9. Definiții legale ale actului administrativ 25
§10. Definiția actului administrativ 27
Secțiunea a III-a. Clasificarea actelor administrative 35
§11. Criterii de clasificare 35
Secțiunea a IV-a. Regimul juridic al actelor administrative 38
§12. Noțiunea de regim juridic 38
§13. Legalitatea actului administrativ 39
§14. Corelația legalitate-oportunitate 41
§15. Forma actului administrativ 49
§16. Procedura emiterii sau adoptării actelor administrative 56
§17. Forme procedurale prealabile (anterioare) emiterii sau adoptării actului administrativ 59
§18. Alte operațiuni prealabile emiterii actului 68
§19. Forme procedurale concomitente adoptării sau emiterii actului administrativ 70
§20. Forme procedurale ulterioare emiterii actului 75
§21. Forța juridică a actelor administrative 79
§22. Efectele actelor administrative 82
22.1. Momentul de la care actul administrativ începe să producă efecte juridice 82
22.2. Întinderea efectelor juridice ale actelor administrative 86
22.3. Încetarea producerii de efecte juridice de către actele administrative 88
§23. Suspendarea actelor administrative 90
§24. Revocarea actelor administrative 93
24.1. Generalități privind revocarea 93
24.2. Excepțiile de la principiul revocabilității 95
24.3. Problema revocării actelor administrative în dreptul european 98

§25. Anularea actului administrativ 100
25.1. Generalităţi privind anularea 100
25.2. Teoria nulităţii în perioada interbelică 101
25.3. Repere ale teoriei actuale a nulităţii actului administrativ 102
25.4. Organele care pot dispune anularea unui act administrativ 104
25.5. Procedura anulării 105
25.6. Efectele anulării 105
§26. Inexistenţa actelor administrative 106
§27. Alte dimensiuni ale regimului juridic al actelor administrative 108

CAPITOLUL II
CONTRACTUL ADMINISTRATIV 110
Secţiunea I. Consideraţii generale 110
Secţiunea a II-a. Repere actuale ale noţiunii de contract administrativ 112
Secţiunea a III-a. Definiţia contractului administrativ 113
Secţiunea a IV-a. Executarea contractului administrativ 120

CAPITOLUL III
CONTROLUL EXERCITAT ASUPRA ADMINISTRAŢIEI PUBLICE 121
Secţiunea I. Semnificaţia controlului, în general şi a celui exercitat asupra administraţiei publice, în particular 121
Secţiunea a II-a. Fundamente constituţionale ale controlului exercitat asupra administraţiei publice 123
§1. Constituţionalitatea controlului 123
§2. Forme de control consacrate constituţional 124
Secţiunea a III-a. Forme de control exercitat asupra administraţiei publice 128
§1. Criterii de clasificare 128
§2. Aspecte procedurale 134
Secţiunea a IV-a. Jurisdicţia administrativă specială şi actul administrativ jurisdicţional 137
§3. Concepte 137
§4. Jurisdicţia administrativă şi actul administrativ-jurisdicţional. Definiţie, trăsături caracteristice 140
§5. Poate fi ridicată o excepţie de neconstituţionalitate în faţa unui organ administrativ-jurisdicţional? 143
§6. Actul administrativ-jurisdicţional 144

CAPITOLUL IV
CONTENCIOSUL ADMINISTRATIV 148
Secţiunea I. Noţiune şi istoric 148
§1. Determinări conceptuale 148
§2. Jurisdicţie administrativă *versus* jurisdicţie judiciară 149
§3. Situaţia actuală în Europa 150
§4. Contenciosul administrativ – instituţie fundamentală a statului de drept 152
Secţiunea a II-a. Temeiuri constituţionale ale contenciosului administrativ 156
§1. Consacrarea conceptului în forma iniţială a Constituţiei 156
§2. Contenciosul administrativ în Constituţia revizuită şi republicată 156

Secțiunea a III-a. Cadrul legal actual al contenciosului administrativ: Legea nr. 554/2004 și modificările care i-au succedat 160
§1. Considerații generale 160
§2. Transformarea Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ sub incidența modificărilor care i-au fost aduse prin Legea nr. 262/2007 161
§3. Modificările aduse Legii nr. 554/2004 prin Legea nr. 100/2008 168
§4. Incidența Legii nr. 76/2012 privind punerea în aplicare a Codului de procedură civilă și Legea nr. 187/2012 privind punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal asupra contenciosului administrativ 169
§5. Schimbările produse prin Legea nr. 212/2018 pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 și a altor acte normative 172
Secțiunea a IV-a. Definiția contenciosului administrativ 179
Secțiunea a V-a. Contenciosul administrativ: trăsături caracteristice 182
Secțiunea a VI-a. Contencios administrativ subiectiv versus contencios administrativ obiectiv 198
Secțiunea a VII-a. Condițiile de admisibilitate a unei acțiuni în contencios administrativ 203
§1. Determinarea sferei 203
§2. Condițiile de admisibilitate referitoare la actul atacat 204
§3. Condițiile de admisibilitate cu caracter procedural 227
Secțiunea a VIII-a. Excepțiile de la controlul de legalitate exercitat de instanțele de contencios administrativ 239
§1. Determinarea sferei excepțiilor 239
§2. Reguli generale aplicabile excepțiilor de la controlul de legalitate exercitat de instanțele judecătorești de contencios administrativ 243
§3. Actele administrative sustrase în totalitate controlului de legalitate al instanțelor judecătorești de contencios administrativ 244
3.1. Actele administrative ale autorităților publice care privesc raporturile cu Parlamentul 244
3.2. Actele de comandament cu caracter militar 247
3.3. Fundamentarea constituțională și legală actuală a actelor de comandament cu caracter militar 249
3.4. Actele pentru modificarea sau desființarea cărora se prevede, prin lege specială, o altă procedură judiciară 252
§4. Actele administrative care au un regim juridic specific al controlului de legalitate exercitat asupra lor 255
Secțiunea a IX-a. Procedura în materie de contencios administrativ 257
§1. Normele procedurale aplicabile 257
§2. Trăsăturile generale ale procedurii contenciosului administrativ 258
§3. Aplicarea în timp a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ ... 266
§4. Părțile în litigiul de contencios administrativ 267
§5. Tipuri de acțiuni în contencios administrativ în funcție de obiectul acțiunii 270
§6. Acțiunile care vizează ordonanțe ale Guvernului 272
§7. Cererea și actele care trebuie atașate ei 276

§8. Competența materială *(ratione materiae)* în litigiile de contencios administrativ 278
§9. Competența teritorială *(ratione loci)* 284
§10. Reguli procedurale privind soluționarea cauzelor de contencios administrativ de către instanța de fond şi de recurs 285
§11. Alte aspecte procedurale 289
§12. Recursul şi căile extraordinare de atac 293
§13. Executarea sentințelor pronunțate 300
§14. Controlul indirect. Excepția de nelegalitate a actului administrativ 305

CAPITOLUL V
PROPRIETATEA PUBLICĂ, DOMENIUL PUBLIC ŞI SERVICIUL PUBLIC 316
Secțiunea I. Considerații cu caracter introductiv 316
§1. Istoric 316
§2. Delimitări conceptuale 319
§3. Fundamentarea constituțională a proprietății 321
Secțiunea a II-a. Statutul constituțional general al proprietății 324
§4. Prevederi constituționale exprese, implicite, corelația dintre ele 324
4.1. Interpretarea textului. 324
4.2. Concluzii desprinse din analiza întreprinsă 327
4.3. Necesitatea coroborării cu alte dispoziții constituționale 328
4.4. Raportul dintre cele două tipuri de proprietate: proprietatea privată este regula, iar cea publică excepția. 328
4.5. Concluzia că, deşi constituantul român nu consacră expres sintagma de domeniu public, se poate vorbi despre o consacrare implicită a acesteia, ca un corolar al ideilor exprimate până în prezent. 329
4.6. Domeniul public şi privat al statului şi unității administrativ-teritoriale 329
Secțiunea a III-a. Regimul constituțional al proprietății publice. Relația domeniu public – proprietate publică 330
§5. Teza scării domenialității publice 330
§6. Reglementarea proprietății publice potrivit noului Cod civil 333
§7. Reglementarea domeniului public şi privat potrivit Codului administrativ 350
Secțiunea a IV-a. Definiția şi trăsăturile domeniului public 352
§8. Definiția domeniului public 352
§9. Trăsăturile domeniului public 354
§10. Accepțiunea noțiunilor de domeniu public şi proprietate publică potrivit Codului administrativ. Relații şi corelații 356

CAPITOLUL VI
PUNEREA ÎN VALOARE A DOMENIULUI PUBLIC 358
Secțiunea I. Aspecte generale 358
§1. Proceduri de valorificare a bunurilor domeniului public prevăzute de legea fundamentală 358
Secțiunea a II-a. Concesiunea bunurilor proprietate publică 360
§2. Regimul juridic actual 360

§3. Regimul constituțional și legal actual al contractului de concesiune publică ... 362
§4. Definiția și trăsăturile contractului de concesiune ... 362
§5. Părțile contractului de concesiune ... 364
§6. Procedura de concesionare ... 365
§7. Contractul de concesiune ... 367
II.2. Concesiunea de servicii și lucrări ... 369
§8. Regimul legal actual ... 369
§9. Părțile contractului de concesiune de servicii și lucrări ... 371
§10. Proceduri de atribuire ... 372
§11. Jurisdicția în materia achizițiilor publice. Remediile, căile de atac și procedura de soluționare a acestora ... 373
Secțiunea a III-a. Administrarea bunurilor proprietate publică ... 378
§12. Consacrare legală ... 378
§13. Reguli ... 379
Secțiunea a IV-a. Închirierea bunurilor proprietate publică ... 382
§14. Consacrare legală ... 382
§15. Actul juridic ... 383
§16. Părțile contractului de închiriere ... 383
§17. Principiul licitației și reguli de desfășurare a ei ... 384
§18. Drepturile și obligațiile părților ... 384
§19. Contractul de închiriere ... 385
§20. Încetarea contractului ... 385
Secțiunea a V-a. Darea în folosință gratuită ... 386
§21. Consacrare legală ... 386
§22. Obiectul și actul prin care se realizează ... 387
§23. Drepturi și obligații ... 387
Secțiunea a VI-a. Domeniul privat al statului și al unității administrativ-teritoriale ... 388
§24. Introducere ... 388
§25. Regimul juridic al domeniului privat al statului și a unităților administrativ-teritoriale ... 389
§26. Dobândirea dreptului de proprietate privată. Trecerea unui bun din domeniul privat al statului în cel al unității administrativ-teritoriale și invers ... 390
§27. Modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate privată a statului sau al unităților administrativ-teritoriale. Regimul vânzării ... 391
§28. Concluzii ... 392

CAPITOLUL VII
REGIMUL JURIDIC APLICABIL PROPRIETĂȚII PUBLICE ... 393
Secțiunea I. Generalități ... 393
Secțiunea a II-a. Principii ... 394

CAPITOLUL VIII
SERVICIUL PUBLIC ... 399
Secțiunea I. Generalități privind serviciul public ... 399
§1. Determinări conceptuale ... 399
§2. Definiții ... 401
§3. Fundamente constituționale actuale privind serviciul public în România ... 403

Secțiunea a II-a. Trăsături, principii, clasificare 404
§4. Trăsăturile serviciilor publice 404
§5. Principiile serviciilor publice 406
§6. Clasificarea serviciilor publice 409
Secțiunea a III-a. Înființarea, desființarea şi gestiunea serviciilor publice 411
§7. Generalități 411
§8. Gestiunea serviciilor publice 411
§9. Monitorizarea şi controlul 413

CAPITOLUL IX
RĂSPUNDEREA ÎN DREPTUL ADMINISTRATIV. CONCEPTE FUNDAMENTALE 414
Secțiunea I. Fundamentarea noțiunilor 414
Secțiunea a II-a. Concepte conexe: constrângere, executare silită, responsabilitate 415
§1. Constrângerea. Semnificație. Corelație cu răspunderea 415
§2. Definiția şi trăsăturile constrângerii administrative 417
§3. Clasificarea măsurilor de constrângere 417
§4. Executare silită: semnificație. Corelație cu răspunderea 418
§5. Responsabilitatea şi răspunderea 419
§6. Subiectul activ şi subiectul pasiv al faptei şi respectiv, al răspunderii ... 420
§7. Forme de răspundere specifice dreptului administrativ 421
§8. Răspunderea administrativă în Codul administrativ. Prezentare generală 422

CAPITOLUL X
RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIV-DISCIPLINARĂ 424
Secțiunea I. Considerații generale 424
Secțiunea a II-a. Fundamente constituționale şi legale actuale privind răspunderea administrativ-disciplinară 425
Secțiunea a III-a. Definiția şi trăsăturile răspunderii administrativ-disciplinare 429
Secțiunea a IV-a. Sancțiunile administrativ-disciplinare 431

CAPITOLUL XI
RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIV-CONTRAVENȚIONALĂ 434
Secțiunea I. Bazele constituționale ale răspunderii administrativ-contravenționale 434
§1. Temeiuri constituționale 434
§2. Evoluție legislativă 435
Secțiunea a II-a. Cadrul legal actual 437
Secțiunea a III-a. Elementele constitutive ale contravenției 438
§3. Determinarea sferei 438
Secțiunea a IV-a. Definiția şi trăsăturile contravenției 443
§4. Definiția şi elementele caracteristice 443
Secțiunea a V-a. Înlăturarea răspunderii contravenționale. Cauze şi efecte 449
§5. Determinarea sferei. Regim juridic 449
5.1. Cauze prevăzute de reglementarea-cadru 449
5.2. Alte cauze 453

§6. Prescripția ... 454
6.1. Prescripția aplicării sancțiunii contravenționale ... 454
6.2. Prescripția executării sancțiunii contravenționale ... 455
§7. Principiul dezincriminării contravenției și al aplicării legii contravenționale mai favorabile ... 455
Secțiunea a VI-a. Sancțiunile contravenționale ... 456
§8. Determinarea sferei ... 456
§9. Avertismentul ... 458
§10. Amenda contravențională ... 459
§11. Obligarea la prestarea unei activități în folosul comunității ... 462
§12. Sancțiunile contravenționale complementare ... 464
Secțiunea a VII-a. Procedura contravențională: aplicare, contestare, executare ... 466
§13. Norme procedurale aplicabile ... 466
§14. Fazele procedurii contravenționale potrivit O.G. nr. 2/2001 ... 467
§15. Discuții privind o posibilă codificare în materie contravențională ... 487

CAPITOLUL XII
RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIV-PATRIMONIALĂ ... 489
Secțiunea I. Considerații generale. Fundamente constituționale. Acțiuni ... 489
§1. Aspecte introductive ... 489
§2. Răspunderea administrativ-patrimonială în viziunea Codului administrativ ... 491
Secțiunea a II-a. Forme ale răspunderii administrativ-patrimoniale ... 492
§3. Abordări doctrinare ... 492
§4. Determinarea sferei ... 493
Secțiunea a III-a. Răspunderea patrimonială a statului pentru prejudiciile cauzate unei persoane fizice sau juridice prin orice eroare judiciară ... 494
Secțiunea a IV-a. Răspunderea patrimonială exclusivă a autorităților administrației și instituțiilor publice pentru limitele serviciului public ... 501
Secțiunea a V-a. Răspunderea solidară a autorităților publice și a funcționarilor pentru prejudicii produse prin acte administrative, tipice sau asimilate ... 502
§1. Concept. Regim juridic ... 502
§2. Acțiunile în angajarea răspunderii administrativ-patrimoniale ... 505
§3. Actele care pot fundamenta o acțiune pentru antrenarea răspunderii administrativ-patrimoniale ... 505
§4. Competența de soluționare a acțiunii privind răspunderea administrativ-patrimonială ... 507
§5. Prejudiciul a cărui reparație poate fi solicitată prin acțiunile privind răspunderea administrativ-patrimonială a autorităților publice ... 511
§6. Răspunderea administrativ-patrimonială pentru prejudicii cauzate în legătură cu punerea în valoare a bunurilor și a serviciilor publice ... 512
Secțiunea a VI-a. Răspunderea statelor membre în raport de încălcarea dreptului Uniunii Europene ... 512
§1. Argumentare ... 512
§2. Temeiul de drept în sistemul românesc ... 513

Bibliografie selectivă ... 517

221961
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALA
BIBLIOTECA